

แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*

GUIDELINES FOR APPLYING INNOVATION TO IMPROVE PEOPLE'S QUALITY OF LIFE
ACCORDING TO THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN THE UPPER
NORTHEASTERN REGION

สุรชัย ชูคง¹, พระธนาวุฒิ สานากุลชัย²
บุญช่วย กิตติวิชญกุล³, ไกรสร เดชสิมมา⁴, บุญเพ็ง สิทธิวงษา⁵
Surachai Chukong¹, Phra Thanawut Sanakulchai²,
Boonchiuay Kittiwichayakul³, Kraisorn Dessimma⁴, Boonpeng Sittivongsa⁵
วิทยาลัยพินิจบัณฑิต¹
Pitchayabundit College, Thailand.¹
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.²
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{3,4,5}
Northeastern University, Thailand.^{3,4,5}
Email : boonpeng.sit@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 400 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์ การประสานงานร่วมกัน และการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวม พบว่า ด้านความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย (X_3) ด้านบทบาทท้องถิ่น (X_2) และ

ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425, .164 และ -.411 ตามลำดับ และ 3) ควรมีการประสานงานกับงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการอย่างเป็นรูปแบบเป็นระบบ โดยที่ภาครัฐควรประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเกษตรกรรมมีการประสานงานกับเครือข่ายภาคีทุกภาคส่วนให้ความช่วยเหลือ และผู้นำชุมชนควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้การช่วยเหลือด้านนวัตกรรม โดยต้องใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการกับนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างจริงจัง โดยการใช้นวัตกรรมผสมผสานกับหลักทฤษฎีอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำเทคโนโลยีสื่อประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน และหน่วยงานภาครัฐควรนำนวัตกรรมด้านสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนมาปรับใช้อย่างจริงจัง

คำสำคัญ : 1. การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 2. ประชาชน 3. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the application of innovations to improve people's quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy in the upper northeastern region 2) to study the factors influencing the application of innovations to develop people's quality of life according to the philosophy. Sufficiency Economy in the Upper Northeastern Region 3) To study the application of innovation to improve people's quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy in the Upper Northeast Region by quantitative and qualitative research The sample groups used in this research are: There are 400 people eligible to vote in the upper northeastern region and 20 people from the group giving information in interviews Statistics used in research include: Using frequency distribution statistics, percentage values, and standard deviations Multiple regression analysis using a hierarchical variable selection method. Selective descriptive data analysis and classify information Organize information systematically Prepare data editors and analyze data Then take the information and write it into a report according to the objective.

The results of the research found that 1) The application of innovations to improve people's quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy in the upper northeastern region was overall at a moderate level, arranged in descending order. can be as follows: Strengthening media and public relations, joint coordination, and promoting folk wisdom, respectively 2) Factors that influence the application of innovations to improve people's quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy in the upper northeastern region. Overall, it was found that assistance from partners in the (X_3) network Local roles (X_2) and government support (X_5) The coefficients of the predictors in the raw scores (b) were

.425, .164, and -.411, respectively and 3) there should be coordination with other related works to proceed in a systematic manner. The government sector should coordinate with local agencies; farmers should coordinate with networks of all sectors to provide assistance. And community leaders should coordinate with relevant agencies to provide assistance with innovation Local wisdom must be used to integrate with innovation to promote innovation and local wisdom to seriously develop the quality of life of the community. By using innovation combined with concrete theoretical principles by using public relations media technology to develop the quality of life of the community and government agencies should seriously apply innovations in public relations communications to develop the quality of life of communities.

Keywords : 1. Application of innovation to improve quality of life 2. People 3. Sufficiency Economy Philosophy

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ต้องการพัฒนาจึงทำให้โครงสร้างของประเทศยังคงต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงและจำเป็นต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่องเสมอ ทั้งในด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านคมนาคมขนส่ง ด้านพลังงาน ด้านการศึกษา ด้านอสังหาริมทรัพย์ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ทำให้ในระบบเศรษฐกิจจึงมีบทบาทอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยเงินทุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งแหล่งเงินทุนที่สำคัญของประเทศไทยมีอยู่ 2 แหล่งด้วยกัน คือ แหล่งเงินทุนภายในประเทศและแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศจะได้มาจากการกู้ยืม ซึ่งจะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศขาดเสถียรภาพ (กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสิน และธาดา วัฒนวิทย์, 2553)

ผลกระทบต่อผลผลิตทำให้รายได้จากการขายผลผลิตไม่แน่นอนและไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายราคาพืชทางการเกษตรขายไม่ได้ตามที่คาดหวังหรือคาดการณ์ตามที่นโยบายรัฐบาลสนับสนุนทางการเกษตรแต่ยังไม่ทั่วถึง โดยอาจมีความรู้ในการทำการเกษตรไม่ดีพอ จึงทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตลดต่ำลง ถึงแม้ภาครัฐจะมีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องก็ตามทั้งนี้ขึ้นอยู่กับยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ (บุญเพ็ง สิทธิวงษา, 2562) ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครัวเรือน ชุมชน จนถึงรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลาง เพื่อประยุกต์ให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงจึงบ่งบอกถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความรอบครอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ หรือศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบที่จะต้องสร้างพื้นฐานจิตใจของประชากรในชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง (กชกร

ชำนาญกิตติชัย และคณะ, 2554) อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและทันสมัยอย่างมาก การถ่ายทอดสื่อทางการเกษตรจึงมีความหลากหลายรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โมเดลจำลอง สื่อวิดีโอ สื่ออินโฟกราฟิก แต่ในหลักความเป็นจริงตรงกันข้ามการเรียนรู้ทางการเกษตรยังไม่ได้ได้รับความนิยมมากเท่าที่ควรในยุคปัจจุบันนี้ ซึ่งอาจมองได้ว่าเทคโนโลยีเสมือนจริงนั้นเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมแก่กระบวนการนำมาปรับใช้ทั้งนี้เพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้ในการทำการเกษตร เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ หรือเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานแก่ราษฎรทั้งนี้เพื่อช่วยในการทำการเกษตร โดยเฉพาะหนึ่งในโครงการที่พระองค์ทรงพระราชทานในการแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของราษฎร ได้แก่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีการและกลยุทธ์ด้านการบริหารน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรและฝึกหัดให้ชาวบ้านได้ช่วยเหลือพึ่งพาตนเองทั้งมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีพื้นฐานของชีวิตที่มีความมั่นคง มีความอยู่ดี กินดี มีสุขและยั่งยืน (จรัส โคตะยนต์ และวิไลวรรณ สมโสภณ, 2554)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และ เลย เป็นพื้นที่ที่มีประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลักตามลักษณะของภูมิประเทศ และมีการประยุกต์วิธีการทำการเกษตรในรูปแบบที่หลากหลายแต่ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ แนวทางเลือกยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจึงได้นำหลักการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในพื้นที่เกษตรเป็นการสร้างระบบการผลิตเพื่อในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เป้าหมายของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อการกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาในพื้นที่โดยอาศัยการจัดการที่ดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการปรับพื้นที่เป็นเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในหลักความเป็นจริงเกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำเกษตรแบบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมาก ทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีความตื่นตระหนกต่อปัญหาการดำรงชีวิตที่มีการพัฒนาไปสู่โลกาภิวัตน์มากกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การพักผ่อนส่วนมากของประชาชนจะมีความผูกพันเกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นแบบวิถีชีวิตการผ่อนคลายอย่างหนึ่งและมีความสนิทสนมกับลูกหลานภายในครัวเรือน แต่ปัญหาหลักของประชาชนยังมีการใช้กำลังในการออกแรงทำการเกษตรทุกพื้นที่จึงทำให้สุขภาพมีความอ่อนแอ ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเกษตรกรต้องหันมาพึ่งพาแนววิถีชีวิตเพื่อประยุกต์ใช้ให้เข้ากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ปิยะนุช แก้วเรือง และอันพารม ศิริโต, 2550)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนววิถีชีวิตพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน วิถีชีวิตกับการประยุกต์ใช้แนววิถีชีวิตพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำมาเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาการประยุกต์ใช้แนววิถีชีวิตพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่และมีความคุ้นเคยกับวิถีชีวิตคนภูมิภาคนี้ มีคำถามหลักในการวิจัยว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้แนววิถีชีวิตพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีอะไรบ้าง ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือไม่ว่าไร ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามและวิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ได้เข้าใจและทราบการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- 3.2 ได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- 3.3 ได้ความรู้และแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่ระดับความเชื่อมั่น 80% และจำนวนทั้งหมดนี้ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และ เลย ทั้งหมดจำนวน 2,500,506 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และ เลย ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถ

จำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และเลย จำนวน 400 คน (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2560)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และเลย โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม จำนวน 20 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, หนองคาย, บึงกาฬ, และเลย โดยแยกเป็น 2 กลุ่ม เป็นจำนวน 20 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติดังนี้ (1) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (2) เป็นผู้บริหารการระดับหัวหน้าขึ้นไป หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอผู้นำชุมชนแต่ละชุมชนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 20 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การประสานงานร่วมกัน	3.07	.17	ปานกลาง
การส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน	3.04	.69	ปานกลาง
การสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์	3.10	.37	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง

($\bar{X}=3.06, S.D.=.38$) โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=3.10, S.D.=.37$) การประสานงานร่วมกัน ($\bar{X}=3.07, S.D.=.17$) และการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน ($\bar{X}=3.04, S.D.=.69$) ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ได้ รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.820	1.363		1.336	.182		
ด้านการมีส่วนร่วม ของชุมชน (X_1)	.335	.525	.437	.638	.524	.002	5.342
ด้านบทบาทท้องถิ่น (X_2)	.213	.795	.251	.268	.789	.001	4.252
ด้านความช่วยเหลือ จากภาคีเครือข่าย (X_3)	.425	.090	.629	4.730	.000*	.062	6.075
ด้านบทบาทของ พัฒนาการจังหวัด (X_4)	.164	1.271	.202	.129	.000*	.000	2.926
ด้านการสนับสนุนจาก ภาครัฐ (X_5)	-.411	.863	-.363	-.476	.000*	.002	7.403
SE _{est} = $\pm$.20576 R = .797; R ² = .636; Adj. R ² = .629 ; F = 96.218 ; p-value = 0.001							

* statistically significant at the .05 level.

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวม พบว่า ด้านความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย (X_3) ด้านบทบาทท้องถิ่น (X_2) และ ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425, .164 และ -.411 ตามลำดับ

5.3 แนวทางการพัฒนาการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ควรมีการประสานงานกับงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการอย่างเป็นรูปแบบเป็นระบบ โดยที่ภาครัฐควรประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเกษตรกรรมมีการประสานงานกับเครือข่ายภาคีทุกภาคส่วนให้ความช่วยเหลือ และผู้นำชุมชนควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้การช่วยเหลือด้านนวัตกรรม โดยต้องใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการกับนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างจริงจัง โดยการใช้นวัตกรรมผสมผสานกับหลักทฤษฎีอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำเทคโนโลยีสื่อประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน และหน่วยงานภาครัฐควรนำนวัตกรรมด้านสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนมาปรับใช้อย่างจริงจัง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับด้านมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์ การประสานงานร่วมกัน และการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิพัฒน์ ชารี (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรจังหวัดสกลนคร เพชรบุรีและฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้พัฒนาและสร้างแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ ข้อมูลโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และคำถามในการวิจัยรวมทั้งกรอบแนวคิดในการศึกษาเป็นพื้นฐาน โดยทำการกำหนดประเด็นต่าง ๆ ของคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะตอบคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงข้อจำกัดในการพัฒนาการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ที่ต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ ศึกษาหาแนวทางการเกษตรที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ควบคู่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างยั่งยืน

6.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยรวม พบว่า ด้านความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย ด้านบทบาทท้องถิ่น และ ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .425, .164 และ -.411 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศรุตฯ ทองแกมแก้ว และชนินทร์ จักรภพโยธิน (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะตัวแปรกำกับระหว่างนโยบายรัฐกับการแก้ปัญหาวิกฤตยางพาราภาคใต้. ผลการศึกษาพบว่า 1) นโยบายรัฐไม่มีอิทธิพลต่อการแก้วิกฤตยางพาราภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญ ($\beta = .060$, NS) 2) การเกษตรทฤษฎีใหม่มีอิทธิพลต่อการแก้วิกฤตยางพาราภาคใต้ โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ($\beta = .160$, p)

6.3 แนวทางการพัฒนาการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ควรมีการประสานงานกับงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการอย่างเป็นรูปแบบเป็นระบบ โดยที่ภาครัฐควรประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเกษตรกรรมมีการประสานงานกับเครือข่ายภาคีทุกภาคส่วนให้ความช่วยเหลือ และผู้นำชุมชนควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้การช่วยเหลือด้านนวัตกรรม โดยต้องใช้ภูมิ

ปัญหาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการกับนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างจริงจัง โดยการใช้นวัตกรรมผสมผสานกับหลักทฤษฎีอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำเทคโนโลยีสื่อประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน และหน่วยงานภาครัฐควรนำนวัตกรรมด้านสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนมาปรับใช้อย่างจริงจัง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญตา มุลขารี, เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. ผลการศึกษาพบว่า 1) เกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 53.57 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.95 มีจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.53 คน เกษตรกรทั้งหมดมีการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง เฉลี่ย 11.46 ไร่ มีรายได้จากการเกษตร เฉลี่ย 46,000 บาท ต่อปี และมีรายได้ต่อปี เฉลี่ย 82,798 บาทต่อปี 2) การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 94.9 สามารถทำการเลี้ยงปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ ในสระเพื่อบริโภคและสร้างรายได้ มีการจัดสรรพื้นที่ ประมาณร้อยละ 30 เพื่อปลูกข้าว ร้อยละ 96.3 สามารถแบ่งพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร 3) ร้อยละ 61 เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 89 ได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 83 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และร้อยละ 6 ได้รับความรู้จากเพื่อนบ้าน 4) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า รายได้จากการเกษตร ราย ได้ต่อปี จำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 5) เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.6 ประสบปัญหาปัญหาภัยธรรมชาติ รองลงมาคือ ปัญหาขาดแคลนแรงงานและโครงการภาครัฐมีน้อยไม่ทั่วถึง

7. องค์ความรู้ใหม่

การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลาย ทั้งการประสานงานร่วมกันของกลุ่มและการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยังค้นพบว่าความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย หรือบทบาทท้องถิ่นฯ แล การสนับสนุนจากภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาประยุกต์ใช้กับนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการกับนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 การประสานงานร่วมกันควรร่วมประสานงานโดยการใช้เวทีประชาพิจารณ์แบบสร้างสรรค์ และนำเสนอประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

8.1.2 การส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านควรมีการไปปฏิบัติอย่างมีแบบแผนโครงสร้างการประเมินติดตามในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในกลุ่มที่จะนำมาเป็นตัวอย่างในการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ

8.1.3 การสร้างเสริมสื่อและประชาสัมพันธ์ควรให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและส่วนท้องถิ่นในการทำงานที่มีการกำหนดประชาสัมพันธ์เชิงรุก ร่วมมือกันอย่างเป็นระบบในเชิงบูรณาการอย่างมีระบบและแบบแผนตามยุคสมัยในปัจจุบัน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 รมรณรงค์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจในแผนโครงสร้างในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันอย่างมีแนวทางการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมในท้องถิ่น

8.2.2 ควรให้บุคลากรเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำงานร่วมกัน อย่างมีคุณภาพโดยอาศัยยึดหลักการและวิธีการนโยบายนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2.3 ควรให้บุคลากรเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยร่วมติดตามประเมินผล สร้างสรรค์ลักษณะนิสัยพัฒนาในเชิงบวก โดยการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้กับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ถึงรูปแบบวิธีการ และนำแบบแผนที่มีความเหมาะสม ที่ชัดเจนประกอบกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนมาประยุกต์ใช้ในการรณรงค์เรื่องของการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3.2 ศึกษาการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรเน้นการขับเคลื่อนที่มีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างจริงจัง

8.3.3 ควรศึกษาในการนโยบายนโยบายเกี่ยวกับนวัตกรรมของภาครัฐเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ อย่างมีแบบแผน ทั้งยังสามารถนำไปเป็นแนวทางบรรทัดฐานในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ภาคอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เอกสารอ้างอิง

กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ. (2554). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสิน และธาดา วิมลวัตรเวที. (2553). **การพัฒนารูปแบบการออมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำเนินชีวิตของนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. กรุงเทพมหานคร : คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ขวัญตา มุลซารี, เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เชี่ยวหวาน. (2562). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารแก่นเกษตร**. 47(ฉบับพิเศษ 1). 1059-1064.
- จำรัส โคตะยนต์ แล ะวิไลวรรณ สมโสภณ. (2554). ความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข”. **วารสารการบริหารท้องถิ่น**. 4(3). 63-73.
- นิธิพัฒน์ ชารี. (2562). **การศึกษาการประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรจังหวัดสกลนคร เพชรบุรีและฉะเชิงเทรา**. นครปฐม : วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุดรธานี. **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 9(2). 636-646.
- ปิยะนุช แก้วเรือง และอันฟาร์ม ศิริโต. (2550). **การดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในชมรมดอกคำวน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิศรุตฯ ทองแกมแก้ว และชนินทร์ จักรภพโยธิน. (2559). **การเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะตัวแปรกำกับระหว่างนโยบายรัฐกับการแก้ปัญหาวิกฤตอาหารภาคใต้**. **วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 3(7). 128-148.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York : Harper and Row Publications.

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยวิจัยเรื่อง “แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาและการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาขัดเกลาหัวข้องานวิจัยและยังเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจทานเครื่องมือรวมทั้งให้กำลังใจและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณประชาชน เจ้าหน้าที่ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้